

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/898/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221805
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412221805.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 24. februára 2015 č. k. 6C/806/2012-85 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 11. júna 2015 č. k. 6C/806/2012-106, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zaplatenia súdneho poplatku za podané odvolanie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 109 ods. 2 písm. c) OSP, § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. d), § 6, § 9, § 17, § 25 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a uviedol, že v prejednávanej veci súd bol toho názoru, že v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/6/2010 sa neriešia také otázky, ktoré majú zásadný význam pre rozhodnutie v tejto veci. Žalobca v tomto konaní sa domáha náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., teda náhrady škody nesprávnym úradným postupom Tie otázky, ktoré sa riešia ako prejudiciálne otázky vo vyššie uvedenej veci Okresného súdu Prešov, nemôžu ovplyvniť rozhodnutie súdu v tejto veci, pretože na Okresnom súde Prešov v konaní sp. zn. 7C/6/2010 sa riešia iné právne otázky na základe iného skutkového stavu, preto jeho výsledok nemôže ovplyvniť rozhodnutie v tejto veci. Na základe vyše uvedeného, súd je názoru, že návrh žalobcu na prerušenie konania je nedôvodný, preto ho zamietol. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. značka 15Er/11/2009 a zistil, že dňa 09. 01. 2009 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598 proti povinnému: P. U., o vymoženie 39.360 Sk s prísl. Dňa 16. 01. 2009 exekučný súd vydal poverenie na uskutočnenie exekúcie, ktoré poverenie bolo doručené exekútorovi dňa 27. 01. 2009. V tomto konaní žalobca sa domáha náhrady škody a to jednak 550 eur nemajetková ujma a 125 eur majetková škoda a to podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré škody podľa jeho tvrdenia mu mali vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu vo vyššie uvedenej exekučnej

veci. Vzhľadom na ustanovenie § 25 zákona č. 514/2003 Z. z. pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musia byť splnené zákonné predpoklady vzniku takejto zodpovednosti podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti štátu teda je existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne. Súd pri posudzovaní dôvodnosti žaloby vychádzal z týchto vyššie uvedených zásad a predovšetkým zisťoval, či všetky zákonné podmienky vzniku takejto zodpovednosti sú dané. Žalobca sa domáhal jednak náhrady skutočnej škody, ako aj nemajetkovej ujmy, ktoré podľa jeho tvrdenia vznikli v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na uskutočnenie exekúcie v zákonnej lehote. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom dňa 27. 09. 2012, podľa ktorého za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Exekučný poriadok účinný v čase podania žiadosti o vydanie poverenia ustanovil v § 44 ods. 2 lehotu 15 dní odo dňa podania takejto žiadosti na súd. Exekučný súd o tejto žiadosti o vydanie poverenia rozhodol v zákonnej lehote, treba preto konštatovať, že nedošlo k takému nesprávnemu úradnému postupu v predmetnej exekučnej veci, aký predpokladá ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom k 27. 09. 2012. Súd konštatoval, že o žiadosti o vydanie poverenia exekučným súdom bolo rozhodnuté 7. deň po tom, čo žiadosť bola súdu doručená. Súd uviedol, že samotný nesprávny úradný postup bez ďalšieho nemá za následok vznik práva na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V konaní o tomto nároku žalobca mal preukázať vznik škody a konkrétne označiť a preukázať ujmu, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, musí byť preukázané, z akých dôvodov samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a musí byť preukázaná bezprostredná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom ujmy. Keďže žalobca tieto rozhodujúce skutočnosti len tvrdil, avšak nepreukázal, neboli splnené zákonné predpoklady pre vznik nároku na náhradu majetkovej škody, ale ani na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného podľa zák. č. 514/2003 Z. z. súčasne splnené nie sú, preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Námietka žalovaného ohľadne premlčania uplatneného nároku, podľa názoru súdu, je dôvodná, pretože nárok na náhradu škody podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade sa žalobca dozvedel o tom, kedy súd rozhodol o jeho žiadosti exekútora na vydanie poverenia na uskutočnenie exekúcie, dňom, keď exekútorovi bolo doručené poverenie súdu, teda dňa 27. 01. 2009. Odo dňa nasledujúceho po tomto dni do podania žaloby na súd, trojročná premlčacia doba uplynula, preto žaloba aj vzhľadom na dôvodnú námietku premlčania žalovaného musela byť zamietnutá. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože ich nevyčíslil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd 1. stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom

nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne dôvody. Je zrejmé, že znalecké dokazovanie je namieste nariadiť tam, kde je výšku škody nutné určiť s použitím odborných znalostí, ktoré právna veda neposkytuje. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Ak súd uviedol, že žalobca nepreukázal, že by mu postupom exekučného súdu vznikla akákoľvek škoda, potom súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Záverom, k posúdeniu námietky premlčania súdom prvého stupňa uviedol, že s vyhodnotením vznesenej námietky premlčania súdom nesúhlasí. Žalobca sa o majetkovej škode, spočívajúcej v náhrade účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej dozvedel vtedy, keď nastali skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik škody a jej rozsah tak, aby bolo možné určiť výšku škody v peniazoch. Teda až vtedy, keď reálne vynaložil majetkové prostriedky v spojení s konkrétnou potrebou sanácie stavu omeškania v rozhodovaní a tieto prostriedky bolo možné určiť konkrétnou sumou v peniazoch. O škode sa preto nemohol dozvedieť márnym uplynúť zákonnej lehoty určenej k rozhodnutiu súdu, pretože v tom čase žiadne konkrétne majetkové prostriedky vynaložené neboli. O škode sa nemohol dozvedieť ani v deň spísania podania, v ktorom poukazuje na prieťahy, pretože v tento deň neboli uzatvorené všetky skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik škody a jej rozsah tak, aby bolo možné určiť výšku škody v peniazoch. Škodu nebolo možné vyčísliť ani len odhadom, pretože nebolo možné objektívne stanoviť, kedy súd vydal rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. Moment, kedy sa poškodený dozvedel o škode je nutné pre účely posúdenia premlčania spájať s momentom, kedy sa poškodený dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom, ktoré ukončilo nesprávny úradný postup a kedy už viac nebolo mysliteľné, aby mu v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznikla majetková škoda. Žalobca sa o majetkovej ujme spočívajúcej v porušení práva na rozhodnutie o podanom návrhu v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov dozvedel až momentom, kedy definované práva prestali byť porušované. Len vtedy sa mu mohol stať známy rozsah porušenia práv, ktorý bolo možné odškodniť finančnou satisfakciou v konkrétnej výške. Práva prestali byť jednoznačne porušované až vtedy, keď sa žalobca dozvedel o vydaní rozhodnutia, pretože tým došlo zároveň k ukončeniu nesprávneho úradného postupu. Na základe ustanovenia § 17 ods. 2 ZoZŠ možno tvrdiť, že počiatok plynutia premlčacej doby pri nemajetkovej ujme určuje samotný súd, pretože ten konštatuje v rozsudku samotné porušenie práva až v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Uviedol tiež, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom

súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením zo dňa 11. 06. 2015 č. k. 6C 806/2012-106 súd 1. stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur podľa pol. 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v dobe začatia konania a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania voči zamietnutiu žaloby urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktorý je 3 eur podľa položky č. 20a) sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18 ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolania žalobcu nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Žalobca sa podaným návrhom od žalovaného domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 550 eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky v exekučnej veci sp. zn. 15Er/11/2009. Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 08354/08.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ods. 2 citovaného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 19 ods.1 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31. 05. 2010 (ďalej len Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2 citovaného zákona súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. Keďže jedným z odvolacích dôvodov bolo nesprávne posúdenie námietky premlčania súdom prvého stupňa, pričom dôvodné uplatnenie námietky premlčania je bez ďalšieho dôvodom na zamietnutie návrhu, odvolací súd sa v prvom rade zaoberal posúdením námietky premlčania.

Premlčanie je uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Vznesenie námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva,

t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať.

Súd prvého stupňa, pokiaľ ide o námietku premlčania, uviedol, že v danom prípade sa žalobca dozvedel o tom, kedy súd rozhodol o žiadosti exekútora na vydanie poverenia na uskutočnenie exekúcie dňom, keď exekútorovi bolo doručené poverenie súdu, teda dňa 27. 01. 2009. Odo dňa nasledujúceho po tomto dni do podania žaloby na súd, trojročná premlčacia lehota uplynula. S takýmto posúdením plynutia premlčacej doby sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu premlčacia doba v danej veci začína plynúť nasledujúcim dňom po doručení poverenia súdnemu exekútorovi, pretože až týmto dňom mal žalobca prvýkrát možnosť dozvedieť sa o tom, že mu bola postupom súdu spôsobená škoda a v akej výške. V danej veci bolo poverenie doručené súdnemu exekútorovi dňa 27. 01. 2009, preto premlčacia doba začala plynúť dňa 28. 01. 2009. Keďže žaloba bola na súde podaná až dňa 27. 09. 2012, námietka vznesená žalovaným je dôvodná a nárok žalobcu premlčaný, pretože premlčacia doba v danej veci uplynula dňa 28. 01. 2012. Už samotné dôvodné uplatnenie námietky zaujatosti bolo dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

K ostatným námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní odvolací súd dodáva, že keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzal žalobca v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. K argumentu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeným v návrhu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, ktorý podľa jeho vlastného tvrdenia nemal k dispozícii spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením s exekučným spisom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 15Er/11/2009 zistil, že tvrdenie žalobcu, že v tomto konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu, pretože rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote je nepravdivé, pretože žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na Okresnom súde Nitra dňa 09. 01. 2009 a súd vo veci vydal poverenie pre súdneho exekútora dňa 16. 01. 2009. O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie teda bolo rozhodnuté na 7. deň od doručenia návrhu súdu, teda v zákonom stanovenej lehote. K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si žalobca v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobcu. K úvahám žalobcu o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. O návrhu na prerušenie konania bolo súdom prvého stupňa rozhodnuté tak, že bol zamietnutý. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Keďže predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur, odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním uznesenia v napadnutej časti týkajúcej sa uloženia poplatkovej povinnosti. K námietke žalobcu, uvedenej v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapĺňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky. K tvrdeniu žalobcu, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, odvolací súd dodáva, že tento výklad žalobcu ignoruje ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad žalobcu je účelový, v rozpore so zákonom, i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov, podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ale len k aplikácii ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená. K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd ešte dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie prvýkrát podané dňa 04. 04. 2014, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie), pričom bolo podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zák. č. 71/1992 Zb., jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.